

СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ

н/р Андрији Мандићу, предсједнику

PRIMLJENO:	3. 4.	20 24 GOD.
1. KLASIFIKACIONI BROJ:	00-81-2124 - 40	104
VEZA:		
EPA:		
		PRILOG

Предсједнику Скупштине Црне Горе

На основу члана 187 Пословника Скупштине Црне Горе, у име посланичког клуба ЗБЦГ – Нова српска демократија постављам питање

За министарку рада и социјалног старања Наиду Нишић

Да ли Министарство рада и социјалног старања новим Законом о раду предвиђа категорију „Стални сезонски радник“?

Ова иницијатива је покренута од стране Привредне коморе Црне Горе, врло оправдано јер једна од главних баријера за развој туристичке привреде у ЦГ је недостатак радне снаге. Управо се недостатак радне снаге истиче се као један од важнијих питања како би се унаприједио квалитет туристичке понуде.

Садашња понуда стручног кадра у сектору туризма није задовољавајућа. У постојећим условима где радници из године у годину мијењају послове, а послодавци непрестано трагају за радницима, није могуће обезбиједити континуирану и квалитетну услугу која ће задовољити потребе гостију, подићи ниво услуге и конкурентност. Потребно је да радник стекне неопходна знања и вјештине како би услуга била квалитетна, а задовољан гост дао позитивне препоруке.

Ministarstvo
rada i socijalnog
staranja

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	22. 04. 2024. GOD.
1. KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/24-40/2
VEZA:	
EPA:	
SKRACENICA	PRILOG:

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica
Crna Gora
www.gov.me/mrs

Broj: 01-011/24-2297/1

Podgorica, 4. april 2024. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
GENERALNI SEKRETAR
n/r generalnom sekretaru Aleksandru Klariću

Bul.Sv.Petra Cetinjskog 10, Podgorica

Skupština Crne Gore je aktom broj 00-61-2/24-40/1 od 3. aprila 2024. godine, od dostavila poslaničko pitanje poslanice Jelene Božović, u ime poslaničkog kluba ZBCG – Nova srpska demokratija.

Pitanje: „Da li je Ministarstvo rada i socijalnog staranja novim Zakonom o radu predviđa kategoriju Stalni sezonski radnik?“

Obrazloženje: „Ova inicijativa je pokrenuta od strane Privredne komore Crne Gore, vrlo opravdano jer jedna od glavnih barijera za razvoj turističke privrede u CG je nedostatak radne snage. Upravo se nedostatak radne snage ističe se kao jedno od važnijih pitanja kako bi se unaprijedio kvalitet turističke ponude.

Sadašnja ponuda stručnog kadra u sektoru turizma nije zadovoljavajuća. U postojećim uslovima gdje radnici iz godine u godinu mijenjaju poslove, a poslodavci neprestano tragaju za radnicima, nije moguće obezbjediti kontinuiranu i kvalitetnu uslugu koja će zadovoljiti potrebe gostiju, podići nivo usluge i konkurentnost. Potrebno je da radnik stekne neophodna znanja i vještine kako bi usluga bila kvalitetna, a zadovoljan gost dao pozitivne preporuke.

U Hrvatskoj država direktno pomaže poslodavcima da finansiraju kategoriju stalnih sezonaca. Izmjenama koje je potrebno uvesti u Zakon o radu, stalne sezonske radnike poslodavci bi plaćali pola godine, i osigurali im angažman bar za još jednu godinu. Država bi trebalo da osigura finansijsku podršku i uplatu doprinosa sezonskim radnicima u vrijeme kad ne rade. Na taj način poslodavci imaju dodatni interes da zaposle domaće radnike, a radnicima bi sezonski rad bio privlačniji. Na taj način bi nezaposlena lica mogla da se prekvalifikuju i imaju stalno sezonsko zaposlenje. Ovakav način zapošljavanja radniku garantuje povratak na isto radno mjesto ali i zaradu tokom čitave godine.

Stalni sezonski radnik sprovodi se u Hrvatskoj i tokom 6 godina 27.000 osoba je koristilo ovu mjeru. Crna Gora može da iskoristi praksu koja se Hrvatskoj pokazala uspješna.

Činjenica je da radnici iz Crne Gore ali i iz okruženja odlaze u Hrvatsku koja ima daleko bolje uslove za zaposlene u turizmu, a Crna Gora zapošljava radnike iz Indije, Pakistana, Nepala iako u Crnoj Gori prema poslednjem izvještaju ima 40.000 nezaposlenih. Zato je neophodno stvoriti

ambijent u kome će prioritete prilikom zapošljavanja imati domaći radnici i to je upravo jedna od mjera za smanjenje nezaposlenosti U Crnoj Gori.“

ODGOVOR

Radna grupa koja je formirana na tripartitnom nivou prirpemila je Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu, čije je utvrđivanje, u skladu sa Srednjoročnim pogromom rada Vlade 2024-2027 planirano za IV kvartal 2024. godine.

Osnovni razlog za donošenje izmjena i dopuna zakona jeste usaglašavanje Zakona o radu sa Direktivom EU 2019/1158 o ravnoteži između poslovnog i privatnog života roditelja i staratelja i Direktivom EU 2019/1152 o transparentnosti i predvidivim radnim uslovima, kao i definisanja odredbi kojima bi se uredio rad na daljinu shodno Evropskom okvirnom sporazumu o radu na daljinu. U procesu konsultacija aktivno učestvuju predstavnici svih reprezentativnih socijalnih partnera i predlog za izmjene i dopune Zakona o radu rezultat su kompromisa i konsenzusa sa socijalnim partnerima. Osim usaglašavanja sa evropskom pravnom tekvinom, proces konsultacija se vrši i na osnovu predloga socijalnih partnera sa ciljem poboljšanja primjene Zakona o radu u praksi.

Javna rasprava za navedeni zakon održana je u periodu od 12. marta 2024. godine do 1. aprila 2024. godine. U okviru Javne rasprave održan je okrugli sto na kojem je pored predstavnika Vlade i socijalnih partnera učestvovala zainteresovana javnost. Privredna komora Crne Gore bila je jedan od učesnika okruglog stola koji je 29. marta 2024. godine organizovan i održan u okviru pomenute Javne rasprave.

Njihovi predstavnici su sugerisali na potrebu uvođenja stalnog sezonskog radnika izmjenama i dopunama Zakona o radu i svoje predloge su dostavili Ministarstvu rada i socijalnog staranja u pisanoj formi.

Predstavnici ovog resora su na javnoj raspravi saopštili da će se u ovoj fazi Zakon o radu mijenjati u cilju usklađivanja sa prethodno pomenutim direktivama, dok će sve ostale sugestije, uključujući i pitanje stalnog sezonskog radnika, biti predmet rada i razmatranja radne grupe budućih izmjena i dopuna Zakona o radu, koje slijede nakon upućivanja ovog propisa na mišljenje Evropskoj komisiji.

Svjesni činjenice da bi uvođenje kategorije stalnog sezonskog radnika u zakonodavni okvir olakšalo poslovanje privrede u turizmu, Ministarstvo rada i socijalnog staranja će sa posebnom pažnjom pristupiti ovom pitanju i kroz socijalni dijalog pokrenuti konstruktivnu diskusiju na pomenutu temu.

Napominejmo da je za uvođenje stalnog sezonskog radnika neophodno odraditi sveobuhvatnu analizu s obzirom da se ovo pitanje ne bi moglo urediti samo Zakonom o radu, već bi bilo potrebno izmjeniti set zakona kako bi se u praksi postigla adekvatna primjena.

Takođe, zbog specifičnosti uvođenja ovog instituta u pravni sistem Crne Gore poželjno je razmotriti i mogućnost donošenja lex specialisa kojim bi se regulisalo pitanje stalnog sezonskog radnika.

У Хрватској држава директно помаже послодавцима да финансирају категорију сталних сезонаца. Измјенама које је потребно увести у Закон о раду, сталне сезонске раднике послодавци би плаћали пола године, и осигурали им нагажман бар за још једну годину. Држава би требало да осигура финансијску подршку и уплату доприноса сезонским радницима у вријеме кад не раде. На тај начин послодавци имају додатни интерес да запосле домаће раднике, а радницима би сезонски рад био привлачнији. На тај начин би незапослена лица могла да се преквалификују и имају сталнос сезонско запослење. Овакав начин запошљавања раднику гарантује повратак на исто радно место али и зараду током читаве године.

Стални сезонски радник спроводи се у Хрватској и током 6 година 27.000 особа је користило ову мјеру. Црна Гора може да искористи праксу која се у Хрватској показала успешна.

Чињеница је да Радници из Црне Горе али и из окружења одлазе у Хрватску која је има далеко боље услове за запослене у туризму, а Црна Гора запошљава раднике из Индије, Пакистана, Непала иако у Црној Гори према последњем извјештају има 40.000 незапослених. Зато је неопходно створити амбијент у коме ће приоритете приликом запошљавања имати домаћи радници и то је управо један од мјера за смањење незапослености у Црној Гори.

Посланица,

Јелена Божовић

